

bibban

FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING NR 2/2011

DET NYA LOVISA

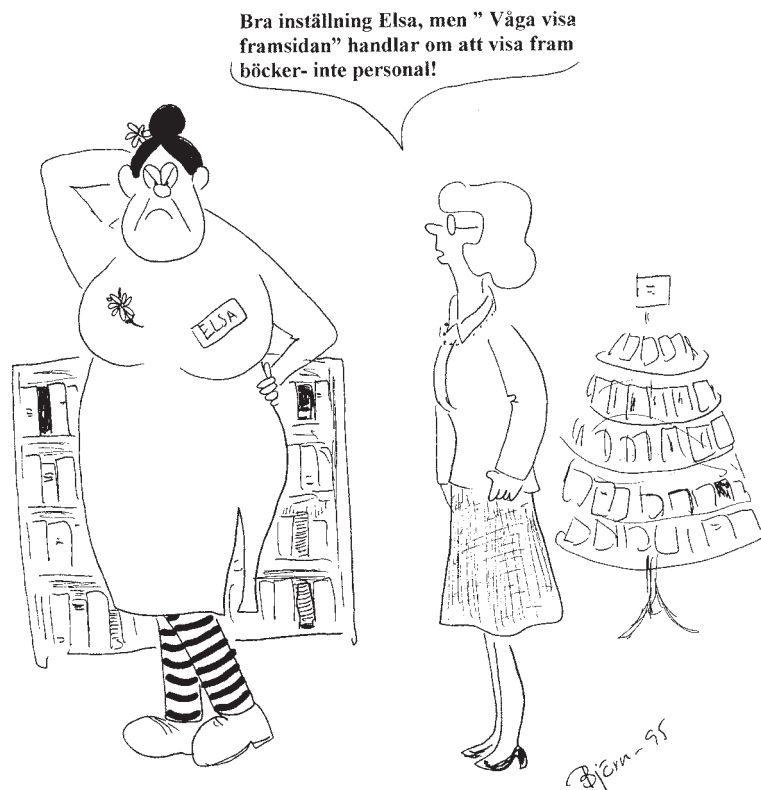
LILJENDAL, LOVISA, PERNÅ OCH STRÖMFORS

Game On!

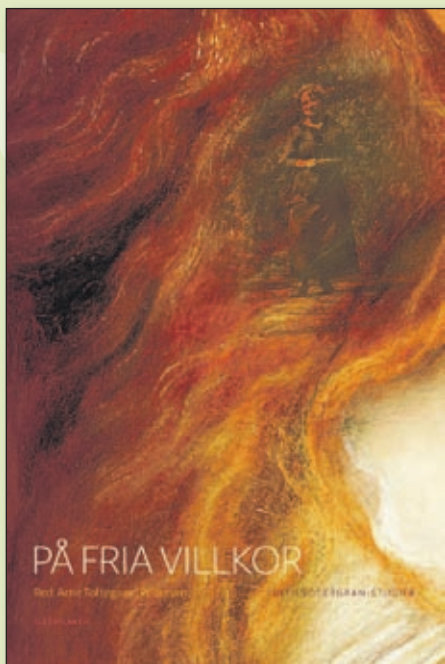
ÅRSKONFERENSEN KOMMER

LÄSOMBUD LITTERATURDAGAR SLS-BIBLIOTEK

Par i modernister på SLS förlag

På fria villkor

Edith Södergran-studier

Red. Arne Toftegaard Pedersen

Erhållit Europa/vilket härmed erkännes

Henry Parland-studier

Red. Clas Zilliacus

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET

I FINLAND

Riddaregatan 5

00170 Helsingfors

tfn 09-618 777

info@sls.fi, www.sls.fi

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

Vårmöte i Jakobstad

Ett glädjande stort antal föreningsmedlemmar, över 30 stycken, hade i år tagit sig till Jakobstad för att delta i föreningens vårmöte och fortbildningsprogrammet, som ordnades i samband med mötet. Vårötet hölls i Stadsbiblioteket i Jakobstad den 15 april.

Text och foto: **Anna-Maria Malm**

För styrelsemedlemmarna började arbetsdagen med ett styrelsemöte på morgonen, för de övriga deltagarna började programmet vid lunchtid med kaffe och semla i Herkuleskabinettet, det fina representationsutrymme som finns i samma byggnad som biblioteket. Under vårmötet, som avklarades snabbt och effektivt, behandlades stadgenliga ärenden. Monika Borg-Sunabacka valdes till ordförande för mötet och Tove Knutars till sekreterare. Till protokolljusterare och rösträknare Anna Gripenberg och Lina Granqvist. Verksamhetsberättelsen gick igenom och godkändes med

några smärre förändringar och tillägg. Även bokslutet och revisionsberättelsen behandlades. Bokslutet fastställdes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Efter mötet bekantade vi oss en stund med biblioteket innan dagens fortbildningsprogram. Den första föredragshållaren var planerare Päivi Jokitalo. Hon har tillsammans med Päivi Almgren skrivit boken *Kirjasto 2011*, som i höst kommer att ges ut i svensk översättning av BTJ i Sverige. Boken ger idéer och tips för biblioteksanställda om kampanjer, serviceformer och projekt som förverkligats på olika håll i världen. Päivi Jokitalo gav några inspirerande smakprov ur bokens innehåll. Hon berättade bl.a. om nya sätt

att marknadsföra biblioteken: i New Jersey har man brett kända fribrottare och baseballstjärnor att göra reklam för biblioteken och i New York Public library, som i år fyller 100 år, har man skapat ett biblioteksspel, som kommer att lanseras på biblioteket tillsammans med 500 kunder natten till den 20 maj. Päivi berättade också om bibliotek som samarbetat med lite ovanligare samarbetspartners,

”I New Jersey har man brett kända fribrottare och baseballstjärnor att göra reklam för biblioteken”

som videouthyrningsfirmor, butiker och restauranger. Till slut fick vi höra om ett helt nytt sätt att använda sig av bokvagnar och se ett exempel på detta på Youtube.

Därefter var det dags för projektbibliotekarie Lina Granqvist att berätta om sina erfarenheter av arbetet med både den nationella chattkanalen och Jakobstads biblioteks lokala chattkanal. Till den nationel-

la chattkanalen kommer det ca 35 frågor och till den lokala ca två frågor i veckan. Besökarna frågar om allt möjligt, bl.a. om dikter och noter. En del vill bara testa tjänsten.

För projektbibliotekarie Anna Gripenberg blev det tyvärr inte mycket tid kvar att berätta om Boksampoprojektet, men den som är intresserad av projektet kan läsa Annas presentation på föreningens hemsida (<http://www.biblioteken.fi/FS-BF/>) eller hennes artikel i *Bibban* 3/10.

Efter programmet i biblioteket förflyttade vi oss till det nya campuset Allegro. Där berättade lektor Kaj Ahlsved och arkitekt Roger Wingren om Allegro och Salla Knif spelade Soloflöjtfantasi nr 8 av Georg Philipp Telemann. Allegro består av ett helt kvarter med utrymmen för olika utbildningar, bibliotek, restaurang och café, bank, affärer och kontor. Det speciella med kvarteret är att verksamheterna är grupperade kring tre återupptäckta 1700-talsgator. Kvarteret är inte helt färdigbyggt. Där finns ännu inget bibliotek och den stora konsertsal som kommer att byggas är tills vidare bara en grop i marken. Däremot fick vi under Roger Wingrens ledning bekanta oss

med andra utrymmen i kvarteret, bl.a. några renoverade och rekonstruerade rum från 1700-talet och den nya, fina Aktiabanken.

Den intressanta och intensiva dagen avslutades med en god middag på restaurang Sesam, som ligger bara ett stenkast från biblioteket. Tack till Österbottens sektion som lyckades fint med att ordna ett digert och inspirerande program!

Medalj åt Diana Turunen

Biblioteksfunktionär Diana Turunen belönades i slutet av mars med Svenska Folkskolans Vänners folkbildningsmedalj. Hon var en av de fem finlandssvenskar som belönades med medaljen. Diana arbetar sedan 1970-talet vid Svartå filialbibliotek, som numera hör till Raseborgs stadsbibliotek. I sitt lilla bibliotek har hon ordnat många författarbesök, utställningar och andra kulturevenemang. Diana Turunen fick medaljen för en långvarig och förtjänstfull kulturgärning inom bibliotekssektorn. **A-MM**

Ny bibliotekschef i Raseborg

Filosofie magister Maria Tverin (f. Verhola) har valts till ny bibliotekschef för Raseborgs stadsbibliotek. Hon efterträder Kerstin Sevón, som gick i pension i maj. Maria tillträder preliminärt tjänsten den första juni. Hon är född år 1978 och har studerat allmän historia som huvudämne och informationsförvaltning och etnologi som biämnen. Hon har varit chef för Ingå kommunbibliotek sedan år 2003. Medlem i FSBF:s styrelse var Maria åren 2005–2008 och chefredaktör för Bibban var hon år 2008. **A-MM**

Delta i Ordkonstveckan

Hallå där ni som jobbar kreativt med ord, fantasi och språk! I höst firar vi Ordkonstveckan runt om i landet under vecka 37. Då har ni möjlighet att göra er verksamhet synlig och att vinna fina priser. Alla bibliotek, skolor, och ordkonstnärer är välkomna att delta.

Sänd in en idé (max 100 tecken) på ett ordkonstnärligt program som ni tänker utföra under Ordkonstveckan till ordkonstveckan@sydkusten.fi senast den 31.8.2011. För mera information gå in på www.ordkonst.fi.

Upprop: Våra biblioteksföreningar – en finlandssvensk bibliotekshistoria

Hur var det egentligen?

Kom med och kom ihåg vår gemensamma bibliotekshistoria ur ett föreningsperspektiv.

Vi kryddar det hela så att även den finlandssvenska bibliotekshistorien beaktas och har naturligtvis med våra vänner på Åland också.

1938 grundades Österbottens svenska biblioteksförening, 1945 biblioteksföreningen för södra Finland och föreningarna gick samman år 1982. Ålands biblioteksförening grundades i sin tur 1947. Ett 75-årsjubileum börjar alltså närma sig. Projektets tidtabell i det här skedet är att den gemensamma historiken ska vara färdig hösten 2013.

För detta behövs aktivitet inom styrelserna, en styrgrupp, och mycket mer, men just nu behövs framför allt just Din insats. Hur var det egentligen, i vardag och fest, i medgång och motgång? Protokollen säger en del, men inte allt. Det finns alltid en bra historia till att berätta. Har Du minnesberättelser att dela med dej? Har Du kanske bilder som kan användas? Hör av dej!

Det är jättebra om Du genast aktivt börjar söka fram material, men skicka inget oersättligt värdefullt material i detta skede. Berätta och beskriv vad Du kan bidra med och hur vi kan nå dej.

Kopior av artiklar och motsvarande material mottas dock med tacksamhet. Tipsa oss gärna om allt redan skrivet material som Du känner till.

Man kan redan nu anmäla sitt intresse för att medverka i den styrgrupp som ska bildas.

Finlands svenska biblioteksförening

c/o Leif Storbjörk
Stadsbiblioteket
i Jakobstad
Runebergsgatan 12
68600 Jakobstad

E-post:

leif.storbjork
@jakobstad.fi

Ulla-Brita Lundberg in memoriam

Text: **Eva Ljungqvist**

Ulla-Brita Lundberg (född 1934) avled efter en kort tids sjukdom 18.2.2011. Hon utbildade sig först till socionom och kom sedan via långvarigt biblioteksjobb bl.a. i Tenala att skaffa sig en gedigen kunskap inom området. Biblioteksexa-

men erhöill hon som vuxen-studerande och arbetade bl.a. i Svartå och Ekenäs bibliotek innan hon utnämndes till bibliotekschef i sin hemkommun Pojo, därifrån hon 1997 gick i pension.

Ulla-Brita var ordförande i Södra Finlands svenska biblioteksförening när den sammanslogs med Österbottens

biblioteksförening år 1982. Hon valdes till den nya föreningens (Finlands svenska biblioteksförening) första ordförande. Hon verkade även som föreningens revisor åren 1989–2002. I samband med föreningens 25-årsjubileum 2008 utsågs Ulla-Brita Lundberg till hedersmedlem i biblioteksföreningen.

Siv Kasslin och Annika Lund

Till godhetens och mångfaldens försvar

Mariahemns litteraturdagar som i år var de nittonde i ordningen har blivit en etablerad och efterlängad träffpunkt för både författare och litteraturälskare. Ett tjugotal författare och artister var inbjudna för att under temat "Godhet" bjuda publiken på möten med författare, uppläsningar, samtal, debatt och musik.

Inte ens i Mariehamn hade vintern släppt taget och krokusen som alltid brukar sticka upp åtminstone i soliga, skyddade lägen lyste i år med sin frånvaro, när deltagarna i litteraturdagarna på fredag eftermiddag anlände till ett blåsigt och kallt Mariehamn. Men gatorna var i alla fall så gott som isfria och bara det var skönt – äntligen grus och asfalt under fötterna!

Invigning med Lars Sund

Om det blåste kallt utomhus var invigningen av litteraturdagarna på fredag eftermiddag desto varmare. Gospelkören Goodnews sjöng och Lars Sund höll invigningstalet. Han konstaterade att det nog är något särskilt med litteraturdagarna i Mariehamn. Årets tema var "Godhet" och Lars Sund med många andra författare ansåg att godhet är

"Den sanna godheten är anonym, den finns där man inte förväntar sig och man måste lömskt smyga sig på den"

ett modigt tema och ett mycket svårare tema än ondska. Godheten låter sig inte så lätt infångas – kanske den sanna godheten är anonym, den finns där man inte förväntar sig och man måste lömskt smyga sig på den, enligt Sund. Lars Sund varnade också för den nymornade högerpopulismen som vill förbjuda och begränsa riktningar inom konst och kultur. Att som många litteraturvänner gjorde samlas kring litteraturen och samtala kring den, är en motkraft mot högerpopulismen. Genom att komma till litteraturdagarna försvarar vi mångfalden oberoende av vad vi tycker i enskilda frågor. Vi var där för att med litteraturens hjälp söka godhetens väsen.

Ordregn – en spirande kväll bland asfaltsblommor och maskrosbarn

Fredagens kvällsprogram, som ofta presenterar nya unga förmågor, var en av litteraturdagarnas höjdpunkter – under rubriken "Ordregn – en spirande kväll bland asfaltsblommor och maskrosbarn" med Fred Forsell som lots. Biblioteket var fullsatt och många unga sågs i publiken eftersom pristagaren i en essätävling för skolornas nior utsågs. En intressant del av litteraturdagarna i Mariehamn är just presentationen av unga, nya författare som ännu inte är så kända. Formatet på litteraturdagarna gör det möjligt och det är säkert en upplevelse och en stor puff framåt för nya författare att få uppträda inför en så stor publik.

Att lyfta fram okända förmågor är inte lätt och vi som ordnar författarträffar på våra bibliotek kan inte annat än förundras över det lyckade konceptet. Vanligtvis skall författarna vara kända från TV eller mycket etablerade för att locka en större publik. Kontakten till Sverige ger också nya namn som inte är så bekanta på vår sida av viken. Mariehamns bibliotek har bra väderkorn för författare på kommande och arrangörerna brukar ha korn på vem som håller på att få sitt stora genombrott.

Två unga författare, Helena Österlund, vinnare av Borås tidnings debutantpris och Elin Ruuth som också var nominerad till debutantpriset läste ur sina böcker: diktsamlingen "Orden och färgerna" respektive kortprosboken "Fara vill". Den något svårbeskrivbara romanen "Fara vill" utgörs av fragment och minnesbilder ur en ung studerandes liv. Den som en gång varit 20 år och just flyttat hemifrån kan lätt känna

igen sig i hennes pendlande mellan barndom och vuxenliv.

Författarna Morgan Alling, Mari Jungstedt, Henrik Jansson och Elin Ruth läste och berättade kring skrivande och temat maskrosbarn. Morgan Alling blev känd som författare genom Sveriges Radios program "Sommar", där han berättade om sin barndom fylld av fyllefester, misshandel och myndighetsingripanden.

Morgan blir omhändertagen och flyttad från fosterfamilj till fosterfamilj innan han fick en fosterfar som ställde krav på honom och han hittar teatern som sitt hem. Morgan menar att man alltid har en möjlighet att välja och att man kan välja godheten. Henrik Janssons skildrar sköra människor som inte är så lyckade men ändå kan förmedla som han säger "en risigare form av godhet", kanske se det vackra i det osköna. Elin Ruuth beskriver platser som är goda, som barndomshemmet i Norrbotten och sommaren i Vasa i Finland. Deckarförfattaren Mari Jungstedt, som skriver om mord på Gotland berättade om när hon förlät sin pappa och anser att förlåtelse hör i hop med godhet. Också hon hade en uppväxt där faderns spritproblem gjorde livet otryggt.

En blandning av sött och salt – ny åländsk litteratur

Lördagen inleddes som sig bör med åländska författarpresentationer. De åländska författarna är mycket produktiva. Senaste år

utgavs omkring 40 titlar från många olika genrer. Under rubriken "En blandning av sött och salt" presenterades böckerna av Benita Mattsson-Eklund och Kjell Andersen.

Kjell Andersen inledde med "Mormor och jag och Vilhelm bakom spegeln" av Doris Ingman, en över 70-årig debutant. En barn- domsskildring som fick honom att tänka på Tove Jansson. Mest kända av de åländska författarna som presenterades är Ulla-Lena Lundberg, som i "Jägarens leende" skriver om grottmålningar och Johannes Salminen med boken "Islams två ansikten".

Katarina Gäddnäs, som ofta varit samtalspartner och presentatör under litteraturdagarna, är också välkänd. Hon har gett ut boken "Hem till gården", en vacker och stilfull bok om renovering och tips för andra renoverare av gamla hus. Boken om Mariehamn av Folke Wickström och Jerker Örijans, som kom ut till Mariehamns 150-års jubileum, är ett praktverk som gläder alla lokalhistoriker.

Den åländska bokutgivningen har en otrolig bredd, med bilderböcker, konstböcker, matböcker och naturligtvis böcker om skeppsbyggeri och sjöfart.

Så många Mount Everests

En bok som sticker ut i fjolårets finlands-svenska bokutgivning är mor och dotter Websters bok "So many Everests". Victoria Webster föddes med en CP-skada, som påverkar hennes tal och motorik. Boken är en skildring av hennes kamp för att uppnå sin dröm – att få utbildas till läkare. På vägen dit möttes hon av fördomar av alla de slag, också hos professionella inom hennes eget område, som man tycker att borde ha haft förutsättningar att förstå hennes situation. Victoria lyckades ändå uppnå sin dröm och har idag jobbat på olika sjukhus i både Finland och Sverige.

Steinar Bragi

Islänningen Steinar Bragi stod för ett av de intressantaste programinslagen i en diskussion kring "Konst, kris och kvinnor" med Lina Antman.

Steinar Bragi (f. 1975) hör till den nya generationens författare på Island. Bragis bok "Kvinnor", som nominerats till Nordiska Rådets litteraturpris 2010, presenterades på litteraturdagarna "som den värsta bok jag någonsin läst", vilket naturligtvis var en mycket säljande formulering. Det var också många som köade till bokförsäljningen för att genast få ett smakprov på Bragis bok. Boken skildrar Eva Einarsdottirs, en ung konstnärs liv efter att hon flyttat tillbaka till Island efter att ha bott i USA. Eva får bo i en drömlägenhet som visar sig vara en mardröm. Hon hålls mer eller mindre fången i lägenheten,

▲▲ Poeten Jyrki Kiiskinen och författaren Birgitta Boucht såg ut att trivas i bibliotekets konstavdelning på andra våningen. ▲ Vad kommer sen? Bildkonstnär Therese Sunnngren studerar litteraturdagarnas programutbud. ► S:t Görans kyrka var fullsatt under den litterära gudstjänsten med Inger Edelfeldt. Foto: Siv Kasslin

ständigt övervakad men med all lyx man kan tänka sig inom räckhåll, för det mesta alldeles ensam utan möjligheter till kommunikation med omvärlden. Steinar Bragi säger att han med boken ville väcka upp islänningararna och att han medvetet använt en hemsk, grotesk stil för att få fram gapet mellan dröm och verklighet som många islänningar levde i innan den stora ekonomiska kraschen 2008. I boken har också konsten en framträdande roll, men konstnärer behöver inte alltid vara kloka eller de som agerar väckarklocka - ibland är också konsten en del av det "sjuka samhället". Konstsynen i boken är också den att konst bara är till för män och av män. Ett starkt kvinnohat lyser genom boken. Steinar Bragi fick frågan om han hör till de män som hatar kvinnor? Ja! svarade Steinar Bragi, som anser att alla män hatar kvinnor, män lär sig hata kvinnor. Som svar på hur svårt det är att gestalta godhet är Steinar Bragis "Kvinnor" med den totala motsatsen ett gott exempel på att ondskan och ensamheten är så mycket lättare att gestalta. Att det är svårt att definiera godhet kom också fram under övriga programpunkter. Det som till synes är gott och handlingar utförda i gott uppsåt uppfattas inte alltid som goda gärningar. Samtidigt kan motsatsen ondska och onda handlingar leda till att man vaknar upp ur aningslöshet, likgiltighet och lättja. Kanske det är en insikt som kan vara början till en handling, som leder till godhet.

Efterlängtat

Karl Ove Knausgård var kanske den författare, som de flesta väntat på, och vi blev inte besvikna bara mera förväntansfulla inför del 2 av hans självbiografiska romanserie "Min

kamp". Han har väckt nyfikenhet, förundran och beundran med romansviten, som består av sex tjocka delar om hans eget liv.

Han intervjuades av Camilla Gunell som inledde med den provocerande kommentaren: "Vad är du för en typ egentligen, som vill skriva sex böcker om dig själv?"

Knausgård svarade att han började med att berätta om sin far och att berättelsen blev längre och längre. Till skillnad från en annat välkänt verk med samma titel, berättar Knausgård om sin egen personliga kamp med vardagslivet. Ett liv består av kärlek, död och stora händelser men att mycket där mellan är tråkig vardag, med tråkiga rutiner. Faderns död berörde Karl Ove Knausgård starkt och det fick honom att fundera kring vem hans far var, men också kring fadersrollen, när han själv fick barn. Och på hur mycket man får ge upp av sig själv när man blir förälder. Böckerna kan ses som ett experiment i extremrealism.

Det goda och det onda – Ann Heberlein i samtal med Katarina Gäddnäs

Ann Heberlein, teolog och etiker, har gett ut boken "En liten bok om ondska" men hennes nästa bok skall i stället handla om den mera svårfångade godheten.

Ann Heberlein ansåg att vi behöver goda förebilder för att kunna vara goda. Litteraturen ger oss etisk kunskap om att vi alltid har ett val: Vi kan välja godheten. Godhet består ofta av konkreta handlingar, engagemang och att glömma bort sig själv.

Litterärt spis

Dagarna gav inte bara andligt spis, den populära litterära middagen med Mikael

Björklund som huvudansvarig, blir bara bättre. En eloge vill vi också ge till alla de flinka servitörerna, som snabbt och elegant försåg oss med förrätt och efterrätt. Märta Tikkanen, P.C. Jersild, Sonja Nordenswan och Karl Ove Knausgård underhöll matgästerna kring temat "Visst var det Kärlek?". Författarna gav sina versioner om hur kärlek kan se ut.

Is God a three-letter word for love?

På söndag, då vi än en gång svängt klockan mot sommartid stod det gudstjänst i St Görans kyrka på programmet. Kyrkan var fullsatt med Inger Edfeldt som litterär talare vid predikan. Damkören Magnificat sjöng underbart vackert inte minst i den avslutande sången "Is God a three letter word for love?" (Duke Ellington).

Efter gudstjänsten skyndade vi iväg till biblioteket igen för att ta del av det avslutande samtalet kring "Godhet med eller utan gud" i Söndagssoffan med Inger Edelfeldt, Ann Heberlein, Peder Thalén och Katarina Gäddnäs. Tre av deltagarna var teologer, vilket gjorde att deltagarna var rätt eniga kring att godhet och Gud måste finnas, men att handla gott kan göras på många olika sätt. De var också eniga i uppfattningen att ateisterna fått för stor draghjälp av konservativa och intoleranta riktningar inom kyrkan och kristendomen. Kyrkan är fortfarande en bra instans, där man tar saker på allvar.

Som alltid var dagarna allt för snabbt över, efter Söndagssoffan sprang vi hastigt efter våra kappsäckar och inledde kappsäckskaravanen tillbaka till färjehamnen.

Tack och adjö till Mariehamn för den här gången. Vi återkommer!

Anna-Maria Malm

Projektet Kultur på bibban

Svenska kulturfondens nya projekt Kultur på bibban, som påbörjades hösten 2010 och som kommer att fortsätta i varje fall under några år till, ger möjlighet för bibliotek att ansöka om understöd för kulturprogram på svenska.

Kulturombudsman Annika Pråhl berättar att bakgrunden till projektet är att kulturfonden gärna vill stöda biblioteken. Bibliotekens målsättning är att nå alla jämlikt och de utgör därför vid sidan av grundskolan den absolut viktigaste kulturinstitutionen. Kulturfonden har redan under många år i sin verksamhet betonat läsande, läsförståelse och litteratur. Modell för Kultur på bibban har man fått av projekten Kultur på dagis och Kultur i skolan, som man haft goda erfarenheter av. Också det nyligen avslutade Läsglädjeprojektet, som FSBF var huvudman och kulturfonden finansierade för, utföll väldigt väl.

Från stödformen Kultur på bibban kan biblioteken ansöka om bidrag när som helst under året. Bidrag ges både till huvud- och filialbibliotek, det betyder att olika enheter inom ett och samma kommunbibliotek kan ansöka skilt om bidrag. Även bibliotek på helt finska orter kan ansöka under förutsättning att programmet är på svenska. Kulturfonden bidrar med högst 80% av programkostnaderna, resten måste biblioteket själv eller olika samarbetspartners stå för. Kulturfonden hoppas att det ska ge möjlighet till mera program.

Eftersom biblioteken är kommunala eller statliga institutioner, stöder Kulturfonden inte sådant som hör

till bibliotekens normala verksamhet. Man har strikta kriterier för hur bidraget får användas, det kan t.ex. inte användas till bokinköp, hyror eller personalens löner. Enda undantaget är skolbiblioteken som i viss mån kan få stöd för inköp av material.

Meningen med projektet Kultur på bibban är att hjälpa biblioteken att nå nya målgrupper och öppna biblioteken för folk som normalt inte använder dem. Det är också ett sätt att ge konstnärer och kulturpersoner möjlighet till arbetstillfällen på biblioteken. Kulturfonden ser gärna att samarbetet mellan olika intressegrupper ökar, t.ex. genom att föreningar kunde bidra till finansieringen och samarbeta med biblioteken kring kulturprogrammen.

Fram till mitten av april har 16 bibliotek, varav fyra inte fyllde kriterierna, ansökt om bidrag. Flest ansökningar har man fått från Västra Nyland, t.ex. från Karis, Svartå, Ekenäs, Esbo och Kyrkslätt, men också bibliotek på andra håll i landet har ansökt om bidrag t.ex. biblioteken i Mariehamn och Kimito. Larsmo bibliotek är hittills det enda österbottniska bibliotek som ansökt om bidraget. Sammanlagt har kulturfonden beviljat 16 000 euro i understöd till dessa bibliotek. De flesta projekt som fått understöd, riktar sig till barn. Man har t.ex. ansökt om bidrag för babypoesi och sagoteaterverksamhet. Men det finns även projekt som har pensionärer eller äldre som målgrupp. De flesta projekten har varit fokuserade på litteratur och språk, men också för exempelvis musikstunder har man ansökt om bidrag.

▲ Fokus-byggnaden i Karis. Biblioteket finns i andra våningen.
Foto: Anna-Maria Malm

Case: Karis bibliotek

Text: **Barbara Rosenqvist-Pettersson**,
ansvarig bibliotekarie, Karis bibliotek

Karis bibliotek, numera en del av Raseborgs stadsbibliotek, har anhängit och erhållit projektpengar från Svenska kulturfondens nya stödform Kultur på bibban. Jag fick höra om stödformen och efter att regionombudsman Nina Björkman-Nystén besökt Karis på en av sina informationsrundor beslöt jag mig för att pröva lyckan för Karis biblioteks del.

En av målsättningarna med den nya stödformen är att stärka bibliotekens roll som kulturförmedlare och att inspirera till läsupplevelser. Ansökningskriterierna finns på kulturfondens hemsida som ger tydliga instruktioner om vad man skall tänka på när man vill anhänga om pengar.

En förutsättning för ansökan är att man har en egen finansieringsdel på 20 procent. Den kan tas från bibliotekets egen budget, men här har man också ett ypperligt tillfälle att samarbeta med andra enheter inom kommunen eller med föreningar. Kultur på bibban

vid Karis bibliotek samarbetar den här gången med stadens kulturbyrå och den lokala Pohjola-Norden föreningen.

Ansökan görs elektroniskt på fondens hemsida efter att man först registrerat sig som användare. Blanketten har rum för presentation av de artister och författare man tänkt bjuda in, programplan och budget. Vår ansökan behandlades snabbt och svaret kom per e-post med bifogad rekvisitions- och redovisningsblankett.

För Karis del anhöll jag om pengar för hela verksamhetsåret 2011, för att kunna planera för en längre tid. Till hösten planeras författarbesök av Carina Wolff-Brandt till en lågstadieskola i Karis och av Ulla-Lena Lundberg för vår mognare publik, samt program till den Nordiska biblioteksveckan. Ett program med Håkan Hellberg är redan avklarat och det blev en publikframgång med Karis mått mätt.

Tack vare Svenska kulturfondens nya drive Kultur på bibban kan biblioteken snabbt och smidigt anhänga om medel för kulturprogram man vill bjuda bibliotekspubliken på. Jag rekommenderar att prova.

Kriterier

- Bidrag kan ges både till huvud- och filialbibliotek och gäller kulturprogram på svenska.
- Gäller inte bibliotekens normala, lagstadgade utlånings- och informationsverksamhet.
- Verksamheten ska ske i bibliotekets utrymmen med fritt inträde.
- Kan ske både under bibliotekets normala öppettid och andra tider.
- Ansökan görs elektroniskt. Den ska innehålla uppgifter om planerat program, tidpunkt, målgrupp och en helhetsbudget med både utgifter och inkomster.
- Kulturfondens bidrag är maximalt 3000 euro/projekt och förutsätter en övrig finansiering på minst 20% av totalkostnaden.
- Bidraget fås inte för bibliotekspersonalens lönekostnader, inköp av utrustning, biblioteksmaterial eller utrymmeskostnader.
- En redovisning inlämnas inom ett år efter lyft bidrag. För att få ett nytt bidrag krävs att redovisningen för föregående stöd godkänns.

<http://www.kulturfonden.fi/sv/ansokningar/fortloppande/kulturpabibban/>

CHARLOTTA BOUCHT/LL-CENTER

Johanna von Rutenberg

Alla har rätt till läsning

I Svenskfinland pågår just nu ett treårigt projekt för att utbilda läsombud inom handikapp- och äldreomsorgen. Målet är att läsningen ska bli en självklar och regelbunden del av vardagen på alla boenden och dagliga verksamheter för personer med utvecklingsstörning och minnessjukdomar. Biblioteken har en viktig roll när det här målet ska uppnås.

Ett läsombud är en person som är anställd inom omsorgen och har som specialuppgift att ansvara för läsningen på sin enhet. Läsombudet hjälper personer som inte kan eller som har svårt att läsa själva, till exempel personer med utvecklingsstörning eller demens eller mycket gamla människor som inte längre orkar läsa själva. Det kan alltså handla både om människor som aldrig har lärt sig läsa och sådana som har varit läsare men förlorat förmågan på grund av sjukdom eller ålder.

Ett läsombud har som uppgift att ordna läsestunder både i grupp och individuellt, att hjälpa till vid biblioteksbesök och att inspirera sina kolleger till läsning. Läsombudet hjälper med all slags läsning: allt från busstidtabeller och matrecept till nyheter, samhällsinformation och skönlitteratur – det vill säga allt sådant som den som kan läsa brukar läsa.

Begreppet läsombud myntades i Sverige för snart 20 år sedan. Nu har man utbildat över 5000 läsombud där, både inom handikapp- och äldreomsorgen och erfarenheterna är mycket positiva. I Norge har man också byggt upp ett nätverk av läsombud med den svenska modellen som förebild.

Projekt Läsombud i Svenskfinland

Nu är det alltså dags för Svenskfinland och småningom förhoppningsvis hela Finland. Projekt Läsombud i Svenskfinland startade våren 2010 och pågår till slutet av 2012. Projektet finansieras av RAY och drivs av FDUV:s LL-Center, som producerar och främjar lättläst på svenska i Finland. I projektet utbildas ungefär 40 läsombud på 25 enheter inom handikapp- och äldreomsorgen runt om i Svenskfinland. Vi provar den rikssvenska läsombudsmodellen och utvecklar en modell för hur läsning och läsombud kan göras till en regelbunden och bestående verksamhet och spridas till flera enheter också hos oss. Samarbetsparter i projektet är Folkhälsan, Kärkulla samkommun, äldreomsorgen i Vörå kommun och Närpes stad och några DUV-föreningar. Vi kommer också att ge utbildning åt frivilliga högläsare, som inte är anställda inom omsorgen.

Varför behövs läsombud?

Varför är det då så viktigt att personer som inte kan läsa själva ska få ta del av texter?

Det handlar för det första om en demokratisk rättighet till kultur och information och därigenom delaktighet i samhället. Alla ska ha rätt till läsning och har man svårt att klara det själv ska man få hjälp med det, på samma sätt som man får hjälp till exempel med att klä på sig eller gå och handla.

För det andra har både forskning och erfarenhet visat att läsning inom omsorgen har många positiva effekter och kan vara ett bra verktyg för personalen. Läsningen skapar lugn och ro, trygghet och gemenskap. På demensboenden i Sverige har man med framgång använt läsningen som ett

sätt att skapa ro till natten och på det sättet kunnat minska på medicineringen. Läsningen ger stimulans och innehåll i vardagen. På ett

äldreboende i Österbotten där man nyligen har startat läsning med läsombud var kommentaren från en av invånarna: "Nu blir dagarna inte så långa mera!" Läsningen är ett bra sätt att få igång en diskussion, att bearbeta känslor eller förbereda sig på kommande händelser. Läsningen öppnar nya världar för dem som ofta av olika orsaker lever ett ganska begränsat liv. En av de viktigaste effekterna är att personalen och klienterna lär känna varandra bättre och kommer varandra närmare.

Lättläst fungerar bra för många målgrupper

När man läser för till exempel personer med demens eller utvecklingsstörning ska texten helst vara enkel och lätt att förstå. Det har visat sig att lättlästa böcker och lättläst information fungerar mycket bra för de här grupperna. Glädjande nog finns det nuförtiden ett stort utbud av bra LL-böcker. En del av dem riktar sig till någon viss målgrupp, men de flesta passar utmärkt för alla som behöver lättare text. En del av LL-böckerna är skrivna direkt i lättläst form och en del är återberättade versioner av "vanliga" böcker. De återberättade böckerna ger svaga läsare en möjlighet att ta del av samma litteraturskatter, som de som inte har lässvårigheter. Också de återberättade LL-böckerna är idag i de flesta fall av mycket hög kvalitet. Det hör till läsombudets uppgifter att känna till vad det finns för lättlästa böcker, lättlästa tidningar och lättläst samhällsinformation. Läsombudet fungerar som en mellanhand mellan LL-material och målgrupperna. Det här är en viktig funktion, eftersom de som behöver

lättläst oftast också har svårigheter att själva leta reda på böcker och information.

Vad kan biblioteken göra?

För att kunna läsa aktivt behöver läsombuden naturligtvis lämpliga böcker. De som är med i projektet har fått bokpaket med LL-böcker för att komma igång. Men de flesta läsombuden har redan hunnit märka att de behöver mera. Få enheter har råd att köpa stora mängder egna böcker. De som finns i huvudstadsregionen har möjlighet att låna LL-böcker på Kärkullas dagcenter, där man har byggt upp ett eget litet LL-bibliotek som också andra enheter får anlita. FDUV:s bibliotek i Helsingfors har också ett stort utbud av LL-böcker. Men de allra flesta läsombuden är beroende av sitt eget lokala bibliotek. Därför hoppas vi inom projektet att alla bibliotek i Svenskfinland skaffar mycket LL-böcker!

Biblioteken kan också på många andra sätt bidra till att läsningen inom omsorgen fortsätter också efter att projektet tagit slut. I Sverige har man till exempel bildat lokala och regionala läsombudsarbetsgrupper där biblioteken sitter med som experter och är med och ordnar inspirationsdagar för läsombuden. På många av biblioteken har någon av de anställda också gått läsombudsutbildningen.

För den som är intresserad av att veta mera om hur biblioteken kan jobba med lättläst rekommenderar jag den rikssvenska webbplatsen som Centrum för lättläst upprätthåller. Där finns en helhet med tips och information inkom för biblioteken.

I den norska läsombudsmodellen är det biblioteken som utbildar och förmedlar läsombud. Det kan du läsa om på organisationsen Leser søker boks webbplats.

Läs mera om Projekt Läsombud i Svenskfinland:
www.ll-center.fi/lasombud

Om läsombud i Sverige:
www.lattlast.se/lasombud

Om hur biblioteken kan jobba med lättläst:
www.lattlast.se/bibliotek

Om läsombud i Norge:
www.lesersokerbok.no

▲ Tre danske utgåvor från 1882, 1912 och 1933 av Zacharias Topelius verk. Foto: Johanna Brådd

Martin Ginström

Den historiska dimensionen

En besökare i Svenska litteratursällskapets hus vid Riddaregatan i Helsingfors frågade mig en gång om vi har böcker av Runeberg. Frågan var kanske ironiskt ställd. Ända sedan Svenska litteratursällskapet i Finland grundades ”till åminnelse af Joh. Ludv. Runeberg” 1885 har en av sällskapets uppgifter varit att främja forskningen kring nationalskalden, ett uppdrag som vi på inget sätt glömt bort, trots att intresset för Runebergs diktning naturligtvis haft sina toppar och vågdalar genom åren.

Litteratursällskapets stadgeenliga syfte var att "samla in vittnesbörden om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland", och där ingick redan från början en tanke att också upprätthålla ett bibliotek som skulle samla Runebergs verk. Numera fungerar SLS bibliotek framför allt som ett modernt vetenskapligt specialbibliotek som är särskilt inriktat på humanistisk forskning, finlandssvensk litteraturhistoria samt bokhistoria, men den omfattande samlingen av Runebergs verk i olika utgåvor och översättningar så väl som verk som behandlar Runebergs person och diktning utgör fortfarande bibliotekets kärna. Runebergs-samlingen som officiellt grundades år 1900 kompletteras kontinuerligt och omfattar för närvarande över 3 400 verk. Där ingår allt från den första utgåvan av Dikter 1830 till Teivas Oksalas och Juhani Lindholms nya finska översättningar av Fänrik Ståls sägner. Räkna man med enstaka dikter i tidskrifter och antologier har Runeberg översatts till över tjugo språk, däribland "transpiranto" som talas i den fiktiva staden Grönköping. Bland praktutgåvorna märker man verk illustrerade av August Malmström, Albert Edelfelt och på 2000-talet av den svenske konstnären Ernst Billgren, vars tolkningar av dikterna i Fänrik Stål väckt både beundran och kritik. Sekundärlitteraturen om Runeberg omfattar biografier, akademiska avhandlingar, kulturhistoriska analyser och teckningsartiklar.

Också den andre portalfiguren i vår 1800-talslitteratur, Zacharias Topelius, är välrepresenterad i biblioteket genom Paul Nybergs samling med ca 1100 titlar. Paul Nyberg (1889–1968) var dotterson till Topelius och biblioteket fick samlingen som donation av Nybergs arvingar 2004. Inom projektet Zacharias Topelius skrifter som enligt planerna avslutas 2018 kommer Svenska litteratursällskapet att ge ut samtliga Topelius verk i en vetenskaplig kommenterad utgåva. I arbetet med denna har Paul Nybergs samling varit ovärderlig.

Dessa två exempel antyder något om filosofin bakom SLS bibliotek. Trots att biblioteket som sagt är ett humanistiskt specialbibliotek med stora samlingar av modern vetenskaplig litteratur inom ämnena historia (särskilt kulturhistoria och finlandssvensk lokalhistoria), litteraturvetenskap, arkivvetenskap, folkloristik och etnologi präglas verksamheten av en medvetenhet om den historiska dimensionen i all humanistisk forskning. Det betyder att vi strävar att hålla också gammal litteratur tillgänglig utan att för den skull bli ett "arkiv" för bortglömda böcker. Ett bibliotek ska alltid fin-

▲ En forskare sitter och arbetar i SLS-läsesal som kallas "Runebergssrummet". På hyllorna finns uppslagsverk och annan referenslitteratur. Foto Janne Rentola

nas till för sina användare, och naturligtvis ställs vi som alla bibliotek inför resurs- och utrymmesfrågor. Lösningen är att vi specialiserar oss inom en egen nisch. Vi har t.ex. inga ambitioner att samla all svenskspråkig skönlitteratur som ges ut i Finland. I stället koncentrerar vi oss på djupet inom vissa teman, t.ex. de finlandssvenska modernisterna och på författare som finns representerade i Svenska litteratursällskapets Historiska och litteraturhistoriska arkiv.

SLS bibliotek har vidare gått in för en medveten satsning på bokhistoria. Det handlar om boken som föremål och hanteringen kring den; förlagsverksamhet, tryckerier, bokbindare, illustrationer och bokkonst, dedikationer och anteckningar. Målet är att beskriva bibliotekets alla böcker tryckta före 1850 också med avseende på bokbandet och proveniensens. Biblioteket har flera äldre boksamlingar som donerats till SLS, men från bokhistorisk synvinkel är särskilt Jarl Pousars och Arne Jörgensens samlingar intressanta. Bibliotekarien Jarl Pousar (1941–2004) donerade 1998 sin bokbandshistoriska samling på ca 2 500 band till SLS. Samlingen speglar särskilt utvecklingen av 1800-talets förlagsband i olika länder. Här finns också bibliotekets äldsta skatt, en illuminerad handskrift från slutet av 1300-talet. Anna Perälä har skrivit boken Vackert, vittert, lärt. Jarl Pousars boksamling. SLS bibliotek upprätthåller en databas över samlingen, som är tillgänglig via bibliotekets hemsida. Också Arne Jörgensen (1883–1941) var bibliotekarie. Samlingen, som donerades till SLS av Jörgensens änka Märta, år 1941 innehåller ca 9 000 band med litteratur från 1600-talet fram till 1940. Sär-

skilt intressanta forskningsmöjligheter ger de stora mängderna av småtryck som speglar den politiska diskussionen i Finland under olika tider. Här finns även sällsynta tidskrifter och akademiska avhandlingar från 1700-talet.

Som alla vet står biblioteksvärlden mitt inne i stora omvälvningar där de mest radikala debattörerna t.o.m. ifrågasatt bibliotekens själva existensberättigande i den digitala framtiden. Också SLS bibliotek är med i diskussionen om de närmaste årens utmaningar, t.ex. frågan om vilka resurser som ska finnas tillgängliga i elektronisk form. Samtidigt vill vi slå ett slag också för den traditionella tryckta boken som säkert kommer att hänga med ett tag ännu.

SLS bibliotek är öppet mån–fre kl. 9–16. Meddela gärna före du kommer eftersom samlingarna förvaras i ett slutet magasin och hämtas upp till läsesalen. Hemlån beviljas inte. Bibliotekets katalog finns på vår hemsida.

Svenska litteratursällskapet i Finland
Riddaregatan 5
00170
Helsingfors
Tfn. 09 618777
bibban@sls.fi
www.sls.fi

Pousar-databasen:
<http://www.sls.fi/pousar/>

Anna-Maria Malm

Kerstin Sevón – nybliven pensionär

Bibliotekschef Kerstin Sevón har, efter mer än 40 år i branschen och nästan 37 år som chef för först Ekenäs stadsbibliotek och sedan för Raseborgs stadsbibliotek, gått i pension den 1.5.2011. Kerstin har under årens lopp, förutom att hon skött sin tjänst, hunnit med en hel del andra uppdrag för bibliotekens väl, både nationellt och internationellt.

Kerstin Sevón växte upp och gick i skola i Grankulla. Hon har rötter även i Gamlakarleby där hon tillbringade sina barn- och ungdomsomrar.

Ursprungligen tänkte Kerstin sig ett arbete inom textilbranschen och hon gick därför ett år i en textilskola i Åbo. Men efter att hon av en slump fick ett jobb som biblioteksbiträde i Grankulla köpingsbibliotek, insåg hon att det var inom biblioteksbranschen hon hade sin framtid. Hon studerade redan då litteraturhistoria vid Helsingfors universitet, vilket ledde till en hum. kand.-examen. Dessutom avlade hon biblioteksexamen vid Svenska social- och kommunalhögskolan. Under studietiden och en tid därefter skötte Kerstin ett litet institutionsbibliotek vid Helsingfors universitet. Hon hann också

praktisera och arbeta en tid vid Esbo stadsbibliotek, innan hon hösten 1974 sökte och fick tjänsten som bibliotekschef för Ekenäs stadsbibliotek.

Som nyanställd bibliotekschef ställdes hon genast inför många intressanta uppgifter: det var aktuellt med nybygge, bokbussverksamhet och en kommunsammanslagning mellan Ekenäs stad, Ekenäs landskommun och Snappertuna.

Det nya bibliotekshuset, som blev färdigt år 1978, gav verksamheten ett stort lyft. Genom åren har biblioteks nätverket vuxit till sig. Kerstin har varit med om tre kommunsammanslagningar, senast 2009 då Ekenäs gick ihop med Karis och Pojo. Den tekniska utvecklingen, som skett sedan Kerstin kom till

Ekenäs, har också förändrat verksamheten.

Lukas-samarbetet, som Kerstin tillsammans med fem andra västnyländska bibliotekschefer tog initiativ till och utvecklade, innebar att Lukas-biblioteken i början av 1990-talet datoriserades och så småningom fick en gemensam katalog, ett gemensamt lånekort och boktransport mellan biblioteken i de sex kommunerna. "Bibliotekstakterna" genomförde datoriseringen mycket tidigt och jobbade i nätverk långt före många andra, t.ex. i fråga om fjärrlåneverksamhet, standardisering, systematisering och innehållsanalys.

Kerstin framhåller att personalen i biblioteksbranschen har allmännyttiga specialkunskaper, som kommunerna i högre grad kunde utnyttja även utanför bibliotekets

ANNA-MARIA MALM

väggar, men biblioteksfolk underskattar ofta sitt eget arbete och är allt för blygsamma.

Kerstin tycker att en av fördelarna med arbetet är att det finns goda möjligheter till att låta kreativiteten sprudla. Själv har hon gjort många fina utställningar i biblioteket och bjudit in författare och konstnärer. Flera av dem har, liksom många utländska kolleger, fått övernatta i hennes vackra hem, vilket varit ekonomiskt fördelaktigt för biblioteket. Mötena med kulturfolket och kunderna som kommit till biblioteket har varit viktiga, liksom goda arbetskamrater. Kerstin är glad över att ha haft kolleger, som varit villiga att jobba extra för att förverkliga olika projekt. Enligt Kerstin är en chef "en som behöver andra". Hon anser att alla bör ta ansvar och fundera över vad man själv kan bidra med, både i samhället i stort och på arbetsplatserna

Ett av Kerstins allra trevligaste biblioteksminnen är från år 1996, då Ekenäs firade 450-årsjubileum och FSBF:s årskonferens ordnades där. En av programpunkterna var en dramatiserad stadsvandring i Gamla Stan med 1500-tals tema: nattvakter vandrade omkring och vid kyrkan mötte deltagarna Gustav Vasa. Festmiddagen, som många fortfarande kommer ihåg och talar om, ordnades i Raseborgs slottsruin. Kvällen var varm och vindstilla och gästerna blev bjudna på tidsenlig mat och underhållning i form av musik, hovnarr, eldslukare och nunnor. Bibliotekspersonalen var klädd i tidsenliga kläder. Kerstin hade sytt sin dräkt själv och dessutom tidsenliga mössor åt alla ca 100 deltagare! Hon bjöd också deltagarna hem till sig.

Alltid har arbetet inte varit lika roligt, många gånger har det också känts tungt. Speciellt svårt har det varit att vara tvungen att dra in verksamhetsställen. Dubbelrollen att som chef på ett litet bibliotek, dels vara en i gänget när man gör det praktiska arbetet, och dels stå lite utanför, har heller inte alltid varit så lätt. Recessionen på 1990-talet, liksom de senaste årens inbesparingar har varit tunga. Samtidigt har det varit intressant att jobba i Raseborg, som enligt Ker-

stin är klart bättre än sitt rykte. Särskilt det goda samarbetet inom bildningssektorn hör till de verkligt positiva sakerna hon upplevt under sin karriär.

Kerstin har under åren varit tjänstledig i många repriser både för studier och för olika uppdrag. Det har varit viktigt för henne att inte sitta 37 år på samma jobb, utan att emellanåt vara ute och "tanka".

Kerstin fortsatte sina studier och blev magister i biblioteksvetenskap och informatik år 1985. Studierna skedde vid Tammerfors universitet, eftersom det då inte ännu var möjligt att avlägga magisterexamen inom ämnet på svenska.

Kerstin ville gå vidare med sina studier, vilket resulterade i en doktorsexamen 2007, samma år som hon blev mormor! Kerstin anser att man har mycket praktisk nytta av teoretiska studier, bl.a. lär man sig att analysera och formulera sig. Hon hoppas att doktorsexamen skulle ha höjt statusen för fältet då det inte har funnits så många doktorer vid allmänna bibliotek. Doktorsavhandling har titeln "Bibliotekarierollen i en ny utbildningsorganisation: en studie vid fyra yrkeshögskolor". Kerstin valde detta ämne, för att hon var engagerad i yrkeshögskolan

Sydvästs uppkomst och fann det intressant att undersöka bibliotekariens uppgift i detta sammanhang.

Kerstin har också jobbat en hel del med utbildning. I början av 1980-talet var hon tjänstledig för att sköta ett tvåårigt vikariat som assistent vid Åbo Akademi, där man då inrättade en professur och byggde upp en fullskalig bibliotekarieutbildning. Dessutom har hon jobbat kortare pass vid den dåvarande skolstyrelsen. När det var risk för att den svenska biblioteksinspektörstjänsten vid länsstyrelsen i Nyland skulle dras in, var Kerstin tjänstledig och turades om med några kolleger, att sköta tjänsten, som senare överfördes till ministeriet.

Kerstin har varit aktiv också inom FSBF. Åren 1988-1991 fungerade hon som ordförande för föreningen. Redan före sammanslagningen med Österbottens svenska biblioteksörening, var hon medlem i styrelsen för den regionala biblioteksöreningen för södra Finland.

På 1980-talet tog Kerstin initiativ till en etisk arbetsgrupp, som sysslade med frågor av betydelse för god yrkespraxis: Varför gör vi jobbet? Varför är det viktigt? Vilka finns

vi till för och hur bemöter vi människor? In-
tresset för yrkesetik låg uppenbarligen i ti-
den. Kerstin berättar att hon plötsligt blev
en "samnordisk moralant" som anlätades
att hålla kurser och föredrag runtom i Nor-
den. Hon fick därmed möjligheten att resa
till många olika ställen, t.ex. till Island och
Sortland i Nordnorge och fick samtidigt ett
otroligt fint nordiskt nätverk. Att ta vara på
de möjligheter som finns att skapa ett brett
kontaktnät, är enligt Kerstin mycket viktigt,
om man vill utvecklas professionellt. Hon
tror inte att det räcker med enbart kontakter
på nätet, utan de personliga kontakterna be-
hövs också. Andra internationella samman-
hang som varit viktiga inspirationskällor för
hennes är de Angloskandinaviska konferen-
serna, IFLA-kongresserna och bokmässan i
Göteborg.

Kerstin har också suttit i Kirjastoseuras sty-
relse och i olika statliga kommittéer. I des-
sa sammanhang har hon sett som sin upp-
gift att dels föra fram den finlandssvenska

aspekten och dels representera ett litet bibli-
otek. En av de intressantaste uppgifterna var
att delta i ministeriets bibliotekspolitiska ar-
betsgrupp i slutet av 1990-talet.

Kerstin ser ljusst på framtiden, men samti-
digt ser hon att biblioteken står inför stora
utmaningar. Speciellt i fråga om e-böcker-
na borde man få till stånd nationella avtal,
som fungerar för biblioteken. Den nuva-
rande situationen där varje enskilt bibliotek
förhandlar sig till egna avtal är problemat-
isk. Kerstin tror fortfarande på pappers-
boken, speciellt på skönlitteraturen och på
att människor alltid kommer att behöva de
stora berättelserna. Då behövs även kun-
nig bibliotekspersonal, som kan förmedla
och ge möjligheter till läsupplevelser. Det är
viktigt att inte ta efter Sverige, där man på
många håll ägnat sig åt skoningslös utgall-
ring av böcker.

Sin sista arbetsdag firade Kerstin med att
bjuda allmänheten på en programfylld av-
skedsfest. På den lyckade festen uppträdde
bl.a. Säs och Kopp, Maria Turtschaninoff
och Monika Fagerholm.

Kerstin lämnar nu jobbet bakom sig, ef-
ter ett extra arbetsår för att lotsa Raseborg
i hamn. Bibliotekshuset i Ekenäs står inför

en grundlig sanering och då ska nya krafter
ta vid och sätta sin prägel på det. Chefsar-
betet förutsätter ju att man hela tiden aktivt
följer med i utvecklingen för att man ska ha
något att ge.

Visst känns det lite vemodigt att gå i pen-
sion efter en lång karriär, men Kerstin är
glad och tacksam över att ha fått jobba för
något hon tror på. Det hon också tar med sej
och som för henne är oersättligt är de många
goda vänner och kollegor hon fått genom sitt
arbete. Kerstin tycker att det överlag finns så
många trevliga människor i biblioteksbran-
schen, tänkande personer, som är nyfikna
på sin omvärld. De har hela arbetslivet levt
med nya idéer, samtidigt som de upprätthållit
rötterna till det förflutna.

Svårt att få tiden att gå, kommer Kerstin
inte heller att ha, eftersom hon har så många
intressen och så många saker hon vill göra.
Från Ekenäs och sitt vackra och rymliga
hem i ett gult trähus med havsutsikt och li-
ten trädgårdstappa i Gamla Stan, kommer
Kerstin inte att flytta, men hon har skaffat
en liten bil för att få större rörelsefrihet. I
fortsättningen finns det mera tid att gå på
utställningar och konserter. Kerstin kom-
mer att plocka fram sina akvarellfärger och
börja måla igen och hon räknar också med
att hinna läsa mycket.

▲ **Kerstins vardagsrum.** Foto: Anna-Maria Malm

◀ **I Kerstins vackra hem** har varje föremål sin egen
historia. Grammofonen fick hon av sina föräldrar då hon
blev hum. kand. Foto: Anna-Maria Malm

Förslag till Verksamhetsplan

för Finlands svenska biblioteksforening r.f. år 2012

Finlands svenska biblioteksforening (FSBF) är en ideell forening, som främjar och bevakar medlemmarnas intressen samt ett allmänt idéforum för biblioteksfrågor och bibliotekservice på svenska i Finland.

Åren 2012–2013 står foreningens 75-års jubileum samt den internationella verksamheten i fokus. Även bevakningen av att biblioteken skall kunna erbjuda elektroniska medier är aktuell.

Målsättning

Foreningen har som finlands-svensk centralorganisation ett särskilt ansvar för finlands-svenska biblioteksintressen och -frågor.

Foreningen stöder den finlandssvenska identiteten och kulturen inom hela biblioteks-fältet både i svenska och två-språkiga miljöer. Den bevakar aktivt att svenska biblioteksintressen beaktas på statlig nivå, i Rådet för de allmänna biblioteken och inom olika för biblioteken och bibliotekspersonalen närliggande organisationer. Aktuella biblioteksfrågor och utvecklingsprojekt följs upp.

FSBF fortsätter att regelbundet anordna fortbildningstillfällen, -kurser och -konferenser.

Organisation

Foreningens styrelse ansvarar för verksamheten och foreningens ekonomi. Två regionala sektioner arbetar under styrelsen. Utskott bildas för tema- och specialverksamhet. Verksamheten i utskotten för internationell verksamhet och bibliotekens IT-frågor och seniorverksamheten samt en arbetsgrupp för historikprojektet står i fokus.

Foreningens verksamhet grundar sig på frivilligarbete, men för långvariga åtaganden, som innebär en stor arbetsbörda kan ersättning utbetalas.

Vårmetet och höstmetet ordnas stadgeenligt och i samband med dem anordnas fortbildningstillfällen för foreningens medlemmar. Sektionen för Södra Finland och Österbottniska sektionen fördelar mellan sig ansvaret för årskonferensen, som ordnas i samband med IFLAs kongress 2012 i Helsingfors.

Utöver sektionerna kan även utskotten delta i arrangemanget av fortbildning.

Vårmetet

Sektionen för Södra Finland ansvarar för vårmetet 2012 och fortbildningsprogrammet i samband med metet.

Höstmetet

Österbottniska sektionen ansvarar för höstmetet och årskonferensen 2012, som hålls i samband med IFLAs kongress 2012 i Helsingfors.

Konferensen förbereds och görs i samarbete med Internationella utskottet, de båda sektionerna och FSBFs styrelse.

Ekonomi

Foreningens inkomster består av medlemsavgifter, bidrag från olika fonder och sponsorer samt undervisnings- och kulturministeriet och inkomster från kursverksamhet. Till dessa tillkommer tidvis särskilda projektanslag.

Ett årligt litteraturpris till en nordisk barnbok utgiven på svenska inrättas. Foreningens medlemmar nominerar titlur årets nyhetsutgivning. Vinnaren väljs av styrelsen.

Samarbete

FSBF fortsätter under året samarbetet med den landsomfattande National Committee och dess olika arbetsgrupper, som ansvarar för arrangemangen av IFLAs kongress 2012 i Helsingfors. Styrelsen deltar aktivt i kongressen i augusti och därtill hörande representations- och övriga uppdrag.

Foreningen deltar som tidigare i Biblioteksforeningarnas samarbetsorgan (BSO) och fortsätter som medlem i bl.a. Finlands biblioteksmuseiforening, Svenska folkskolans vänner (SFV), Svenska kulturfonden, Svenska studieförbundet (SSF)/Svenska studiecentralen (SSC), Nordisk PR-forening, Nordisk biblioteksforening, European Bureau of Library, Documentation and Information Associations (EBLIDA) och International Federation of Library Associations and institutions (IFLA).

Annika Lund representerar foreningen i Stygruppen för biblioteken.fi.

Medlemmar

Enligt medlemsförteckningen har foreningen 418 medlemmar (ordinarie medlemmar och institutionsmedlemmar). Eftersom antalet betalande medlemmar sjunkit under de senaste åren inledde styrelsen en medlemsvärningskampanj under 2011, som fortsätter under 2012.

Värkning av nya medlemmar främjas genom att FSBF förhandlar med olika aktörer om fler och bättre medlemsförmåner utöver de som redan finns. (Genom att registrera sig som medlem i Svenska Folkskolans Vänner (SFV) får

medlemmen informationsorganet Svenskbygden och biblioteksbokhandeln Tibo Trading beviljar medlemmarna 20% i rabatt för privata köp).

En aktuell medlemsförteckning upprätthålls och medlemsavgifter inkrävs aktivt.

Fortbildning

Finlands svenska biblioteksforening är en av den svensk-språkiga biblioteksbranschens viktigaste arrangörer av fortbildning, på svenska för biblioteksanställda, vid sidan om Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia (CLL), undervisnings- och kulturministeriet och Finlands kommunförbund.

Foreningens fortbildningstillfällen anordnas som tidigare i första hand av sektionerna, men även utskotten och andra samarbetspartners ges möjlighet till att vid behov delta i planeringen av dem. Utskotten kan ordna och ansvara för sådana inom sitt specialområde.

FSBF främjar medlemmarnas fortbildning även genom att ordna vår- och höstmetet i nybyggda eller renoverade biblioteksbyggnader då det är möjligt samt genom att ordna studieresor inom landet och utomlands.

FSBF följer fortsättningsvis upp utbildningen på svenska inom biblioteksområdet. Foreningen strävar till att särskilt stöda andra stadets utbildning / läroavtalsutbildningen. FSBF har en sakkunnig i Referensgruppen för yrkesexamen i informations- och bibliotekstjänst vid Borgå handelsläroverk och i Kirjasto- ja informaatioalan koulutustyöryhmä.

Kvalitetsrekommendation för de allmänna biblioteken

Föreningen medverkar även i fackens och biblioteksorganisationernas gemensamma organ Minerva-grupp.

Biblioteksföreningen är även en av ca 30 organisationsmedlemmar i Svenska studiecentralen (SSC), som inom tredje sektorn främjar folkbildning, livslångt lärande och medborgarinflytande.

PR och information

Informationsorganet *Bibban* Föreningens medlemstidning *Bibban* utkommer i flerfärgstryck tre gånger i året. Styrelsen utser årligen en redaktion för tidningen. Utöver de regionala redaktörerna förutsätts styrelsemedlemmarna skriva artiklar aktivt, samt söka fram lämpliga skribenter för aktuella teman.

Tidningen publiceras i sin helhet även på webben.

Föreningens hemsida, *pr-verksamhet* FSBF har en egen hemsida, som finns på nätportalen Biblioteken.fi. Under år 2011 inleddes en förnyelse av hemsidans layout och innehåll. Arbetet fortsätter år 2012. Det engelskspråkiga materialet utökas särskilt.

Projekt

Arbetet med att utge en historik fortsätter. Projektet inleddes 2011 och avsikten är att publicera en historik över de finlandssvenska biblioteksföreningarnas verksamhet samt över biblioteksverksamheten på svenska i Finland.

År 2013 kan FSBF fira sitt 75-års jubileum, eftersom Österbottens svenska biblioteksför-
ening grundades år 1938.

Den av undervisnings- och kulturministeriet tillsatta arbetsgruppens kvalitetsrekommendation, *Yleisten kirjastojen laatusuositus*, utkom redan i slutet av förra året. I skrivande stund kan konstateras att det nog inte ska dröja länge innan den svenska upplagan är klar att sändas ut. Rekommendationen har väckt internationellt intresse, en engelsk översättning är på gång.

Över hela Norden funderar man just nu på mått på bibliotekens service. Bibliotekens verksamhet och deras användning har förändrats, det behövs andra mått än lån och besök i det fysiska biblioteksrummet. Huvudmän och förtroendevalda tänker i termer som samhällelig effekt och betydelse. I Sverige har man frågat sig om biblioteken mäter bara det som är lättast att mäta. För att kunna mäta kvalitet behöver man ha målsättningar. En indikator ska egentligen vara ett mått på i vilken mån uppställda mål har uppnåtts, framförde man i den svenska diskussionen, och påpekade samtidigt bristen på en nationell biblioteksstrategi.

”Alla framgångsrika organisationer utvärderar sig själva och tar lärdom av resultaten”, så inleddes förordet till vår nationella rekommendation. Bibliotekens utvärdering av den egna verksamheten är ju en lagfäst skyldighet, och bibliotekslagen stadgar om kompetenskrav för personalen och om biblioteks-material och -utrustning som kontinuerligt ska förnyas. Det bibliotekspolitiska programmet introducerade nyckeltal som under åren har kompletterats och utökats.

Kvalitetsrekommendation för de allmänna biblioteken är en vägledning i hur man på ett mera målinriktat och långsiktigt sätt kan arbeta med ut-

värdering och utvecklande av servicens kvalitet. Kvalitetsterminologin reds ut och det finns hänvisningar till olika referensramar som våra nationella strategier och forskning i kvalitetsmätning. Det är svårare att bedöma effekt än lagenlighet eller ekonomisk lönsamhet, konstaterar arbetsgruppen. Vilken är bibliotekets samhälleliga effekt, lokalt, regionalt eller nationellt?

Under arbetets gång ändrades fokus från kvalitetskriterier till kvalitetsbeskrivningar. Beskrivningarna utgår från väl fungerande bibliotek med högklassig service.

Målnivån för servicen granskas ur huvudmannens, uppdrätthållarens, perspektiv, och utmynnar i nya rekommendationer om service och serviceanvändning, personal och kompetens, bestånd och lokaler. De nya rekommendationerna stöder sig dels på nationella riktlinjer och aktuell forskning, dels på erfarenheter och iakttagelser av hur biblioteken används i dag.

Avsnittet om kvalitetsledning av de allmänna biblioteken syftar till att erbjuda vägledning och motivation för långsiktig utveckling av bibliotekens kvalitetsarbete. Rekommendationen kan användas av bibliotekets ledning, inbegripet de förtroendevalda, och av bibliotekets personal. Det är viktigt att biblioteken utvärderar sin egen verksamhet ur ett helhetsperspektiv, för att se om de överenskomna målen uppnås på alla delområden. Biblioteket ska utvecklas med fokus på kundorientering och ha en synlig ledning. En framgångsrik verksamhet förutsätter tydliga och realistiska mål.

Biblioteken har ett samhällsansvar, det handlar om implementering av kulturella rättig-

Barbro Wigell-Ryynänen

Undervisnings-
och kulturministeriet

”Biblioteken har ett samhällsansvar”

heter, om lika rätt till kunskap, kultur och medborgarfärdigheter som behövs i kunskaps-samhället. Rekommendationen lyfter också fram en etiskt hållbar verksamhet med öppen insyn och öppen kommunikation, och en ekologiskt hållbar utveckling. Lagar och bestämmelser ska följas på ett ansvarsfullt sätt.

Rapporten avslutas med en intressant internationell översikt, skriver, i väntan på den svenska upplagan,

Barbro Wigell-Ryynänen

Tankar om det första året i nya Lovisa

Den nya staden Lovisa föddes då de fyra kommunerna Liljendal, Lovisa, Pernå och Strömfors sammanslogs 1.1.2010. Den nya staden med sina knappt 16 000 invånare fick heta Lovisa, och ärvde samma vapen som gamla Lovisa hade haft. Även mycket annat gick i arv från den gamla staden till den nya. Ofta fick de mindre kommunernas anställda och politiker höra att ”så här har vi alltid gjort i Lovisa”. Samtidigt poängterades det att det var frågan om någonting nytt och man blev uppmanad att omorganisera och naturligtvis att fördjupa samarbetet med grannarna – som skulle bli något mera än grannar.

Förberedelser (och kaffe)

Inom biblioteksbranschen har många kommuner redan länge haft ett tätt och fungerande samarbete, men i Lovisaregionen hade samarbetet varit småskaligt och sporadiskt. Det enda vi hade gemensamt – förutom att vi alla arbetade på något av den nya stadens bibliotek – var samma biblioteksprogram och dess gemensamma webbgränssnitt för kunderna. Det övriga började vi bygga upp tillsammans.

För att möjliggöra fusionen krävdes en hel del förberedande arbete och naturligtvis en rad möten. Det var på dessa fusionsmöten som jag lärde känna mina nya medarbetare till utseendet och namnet, att lära känna dem närmare tog längre tid. Själv råkade jag dessutom vara mammaledig under den tid då det förberedande arbetet påbörjades. Efter att jag blivit vald till nya Lovisas bibliotekschef, deltog jag rätt intensivt i förberedelserna. I brist på barnvakt fick min 1-åriga son följa med mig överallt och han hann bli en van mötesdeltagare. Han lärde sig snabbt ordet ”kaka” och fick därmed ta del i det väsentliga – kaffestunderna.

Sommaren 2009 återvände jag från mo-

derskapsledigheten till mitt arbete som bibliotekschef i Pernå, men det var nya Lovisa som sysselsatte mig mera. Det var tuffa tider för alla som förberedde fusionen och några fick det så tungt att de blev slutkörda. För mig innebar hösten arbete, men ingen panik. Jag var nöjd över att vara på jobb igen och kunna sköta arbetet på arbetstid (åtminstone någorlunda) utan att samtidigt behöva ta hand om mitt barn. Det var mycket att ta itu med: konkurrensutsättning av biblioteksmaterial, strategiarbete, skapande av gemensamma regler för biblioteken, fastställande av personalens löner, benämningar och arbetsbeskrivningar – och därutöver allt det sedvanliga arbetet. I slutet av december avslutade jag officiellt mitt jobb i Pernå och flyttade till mitt nya arbetsrum i Lovisa.

Den första chocken lägger sig så småningom

Trots alla förberedelser blev samgången i januari 2010 en liten chock. Åter var det många som drabbades hårdare, men inte kan jag påstå att jag hade läget under kontroll alla gånger själv heller. Plötsligt var

jag chef för 15 anställda i sex bibliotek och en bokbuss och några lånestationer därtill. Samtidigt var jag en nybörjare; jag var yngst av alla och hade precis börjat arbeta på ett nytt bibliotek. Ofta fick jag frågor som jag inte visste ett hum om, men de flesta frågorna fick sitt svar efter några telefonsamtal. Förresten fick man många gånger flera motstridiga svar, jag var ju inte den enda som kände mig vilsen men så småningom lärde jag mig vem jag skulle fråga. Det som överraskade mig positivt var mina nya medarbetare. Jag blev väl mottagen och kollegorna hade tålamod med mig och mina bristfälliga kunskaper. Vi höll ihop och alla arbetade för att få biblioteksväsendet att fungera som en helhet. Alla anställda som inte tidigare arbetat inom Lovisa var tvungna att lära sig använda ett antal nya datorprogram och anpassa sig till nya handlingssätt, men trots mycket jobb upplevde jag andan mestadels som positiv. Personalen i de mindre biblioteken ville lära sig nytt och personalen vid Lovisa huvudbibliotek hjälpte till med inläringen via interna skolningstillfällen.

Flera praktiska lösningar för att även utåt förstärka intrycket av ett biblioteksväsende

▲ **Trähuscharm** i gamla stan i Lovisa. Foto: Lovisa stad/Pepe Kallioinen

genomfördes redan vid årsskiftet; bl.a. började regelbundna bokleveranser köras mellan biblioteken och biblioteken tog i bruk gemensamma användarregler. Alla bibliotek uppmanades att skicka ut förseningsbrev enligt gemensamma grunder. Avgifterna förenhetligades och för att sporra kunderna till att reservera material från de olika enheterna slopades reserveringsavgifterna helt.

I mars skedde en stor förbättring då biblioteksdatasystemen sammanslogs. Vi hade äntligen ett kundregister, en materialdatabas och därmed bl.a. möjlighet att reservera material från de andra biblioteken via biblioteksprogrammet, varmed cirkulationen av materialet kom igång på allvar. Sammanslagningen innebar dock även en hel del arbete; putsningen av såväl kundregistret som katalogposterna pågår fortfarande.

Slutet gott, allting gott?

Efter den hektiska våren kom en lugn sommar. Jag hade lärt mig det väsentligaste om Lovisa och dess bibliotek. Jag märkte allt oftare att jag kunde svara på en fråga utan att behöva fråga andra först. Dock dyker det

fortfarande upp nya saker, men det gör det förhoppningsvis under resten av livet.

Efter att röken lagt sig märkte man att mycket fortsatte i samma banor som förefusionen. Material anskaffades, lånades ut och returnerades i samtliga enheter – och fördes ut till dem som inte själva kunde ta sig till biblioteket. En del rutiner hade fått nya former, men syftet med vårt arbete förblev det samma. Förutom utlåningsverksamheten och allt det nya hann bibliotekspersonalen även ordna en hel del andra trevliga saker: kultursatsningar för barn och vuxna, skolsamarbete, utställningar, föreläsningar och evenemang. I november fick ännu ett projekt sitt lyckade slut. Vi hämtade hem vår nya bokbuss som senare fick namnet "Agricola". Namnvalet är kanske föga överraskande, men samtidigt träffande: Mikael Agricola var bygdens storman som kämpade för att sprida det tryckta ordet och läskunnigheten bland folket, och i samma anda arbetar vi idag. Den nya bokbussen började trafikera inom hela nya Lovisa vid årsskiftet 2010/2011. Samtidigt lades några lånestationer ner, vilket väckte motstånd på sina håll. Invånarna i Mickelspiltom kämpade

på hårdast emot och deras lånestation fick leva kvar ett år till. I andra byar var invånarna enbart nöjda med att bokbussen började besöka dem. Så slutet gott. Slutet? Slutet på fusionsåret visserligen, men samtidigt bara en början för vårt gemensamma biblioteksväsende.

Dags för mig att avsluta, men före det vill jag ännu passa på att för min del önska er alla varmt välkomna till årskonferensen i Lovisa i september!

Lovisas biblioteksnät består av:

- Huvudbiblioteket i Lovisa centrum
- Liljendal närbibliotek
- Pernå närbibliotek
- Strömfors närbibliotek
- Tessjö närbibliotek
- Valkom närbibliotek
- Michelspiltom lånestation
- Bokbussen Agricola

Välkommen till årskonferensen i Lovisa

Finlands svenska biblioteksförnings årskonferens går av stapeln den 8-9 september i Lovisa. Temat för årets konferens är film och spel. Konferensen hålls på Degerby Hotel, Brandensteinsgatan 17, ett stenkast från busstationen. Där äter vi också luncherna samt blir inkvarterade. Info om hotellet finns på

<http://www.degerby.com/pa-svenska.aspx>
Trafikförbindelserna till Lovisa är goda. Bussar från Helsingfors österut avgår med ca 1 timmes mellanrum. Med snabbtur räcker resan ca 1 h 35 min. Tidtabellerna hittar du på <http://www.matkahuolto.fi>

Program och anmälningsblankett finns

på nästa uppslag. Du kan även anmäla dig med den elektroniska anmälningsblanketten på föreningens hemsida (<http://www.biblioteken.fi/sv-FI/biblioteksbranschen/FSBF/>). Anmälan förs vidare till konferenssekreteraren.

Lovisa, sydkustens pärla!

Text: **Harriet Lill-Smeds**

Den idylliska kuststaden Lovisa ligger på mindre än en timmes avstånd från Helsingfors, mellan Borgå och Kotka. Sveriges konung Adolf Fredrik blev så förtjust i staden att han namngav den efter sin maka, drottning Lovisa Ulrika.

Maritima Lovisa, som präglas av småstadsideyll, har en spännande historia. Tvåspråkiga Lovisas vackra torg omges av stenhus från 1800-talet och alldeles intill torget finns stadens gamla stadsdelar med trähus och kullerstensgator.

De som anländer till stadens centrum från

väster välkomnas av Lovisas majestätiska nygotiska kyrka, medan de som kommer från öster möts av befästningsverk från 1700-talet. Havet når ända in i stadens centrum. Skeppsbron, som har nära anknytning till stadens sjöfartshistoria, är en livlig evenemangs- och umgängesplats om somrarna.

Lovisa, som har cirka 16 000 invånare, erbjuder en god portion kultur, naturupplevelser och fritidsaktiviteter. På kort avstånd från Lovisa centrum finns flera herrgårdar, Strömfors bruk med sina intressanta hantverkarverkstäder samt historiska byggnader och befästningsverk. Den mångsidiga naturen erbjuder utmärkta möjligheter till bland annat bad, strövtåg, fiske och golf.

Historiska utfärder

Under konferensen ordnas två alternativa eftermiddagsprogram: en utfärd med buss till Sarvlax gård i Pernå och en stadsvandring i det historiska Lovisa.

Sarvlax gård är, förutom Villnäs utanför Åbo, den enda 1600-tals herrgården som uppförts i sten i Finland. Herrgården har via äktenskap flyttat från släkt till släkt. Kända släkter som ägt gården är von Born och Creutz. Ernst von Born testamenterade herrgården till den nuvarande ägaren, Svenska litteratursällskapet, på villkoret att det i huvudbyggnaden alltid bor någon av hans fars efterkommande. Vår guide, Birgitta Dahlberg, bor i huset för närvarande. De trettio först anmälda ryms med på visningen.

Stadsvandringen i Lovisa dras av Madame Anne Margareta Clayhills, alias Ritva Suomalainen och räcker ca 1,5 timme. Från hotell Degerby går vi upp till torget och ser husen runt torget. Vi går vidare till Gästgiveri Degerby Gille, som är en stämningsfull beställningsrestaurang i vilken historiens vingslag är närvarande i allra högsta grad. Degerby Gilles äldsta sal, Stugan, har anor från 1600-talet. Sedan går turen ner till Skeppsbron, som lockar besökare från när och fjärran. Här kan turister äta gott på restaurangerna och ta del av olika utställningar och evenemang. Vi får bekanta oss med de historiska röda saltbodarna och ser kanske också en glimt av den vackra paketjakten Österstjernen, som har varit Skeppsbrons pärla sedan år 2006. Jakten är en kopia av ett segelfartyg med samma namn och gick i frakt- och passagerartrafik mellan Lovisa och Stockholm på 1800-talet. Vandringen avslutas på torget.

Konferenssekreterare 2011

Jag heter Krista Brunila och kommer ursprungligen från Sibbo men studerar och bor nuförtiden i Åbo. Jag är politices kandidat från Åbo Akademi och håller som bäst på med mina magisterstudier i statskunskap. Jag har jobbat med flera olika projekt förut och har därmed fått erfarenhet av att jobba med organisering. Jag är även aktiv inom olika föreningar, både vid Åbo Akademi och inom politik. Till mina intressen hör böcker, idrott, musik och goda rödviner. Hittills har uppdraget varit mycket intressant och jag ser fram emot höstens konferens.

Krista Brunila / Tel. 044 283 1060 / Epost: fsbfkonferens@gmail.com

▲ Under konferensen ordnas en utfärd till Sarvlax gård i Pernå. Foto: Anna-Maria Malm

Game on! Roll the cameras!

– spel och film
på biblioteken

Torsdag 8.9 = speldag

- 9.30–10.30 Anmälning och kaffe
10.30–11.00 Välkomsthälsning
Föreningens ordförande
Barbro Nygård
Stadsdirektör Olavi Kaleva
11.00–11.45 Spelföreläsning
Rikssvensk föreläsare
12.00–12.45 Spelerfarenheter
från bibliotek
biblioteksfunktionär Jori Hellstedt,
Helsingfors stadsbibliotek
byråchef Robin Marcus,
Esbo stadsbibliotek
12.45–13.00 Okariino
planerare Jonas Tana,
biblioteken.fi
13.00–14.00 Lunch
14.00–14.45 Spelforskning
forskare Inger Ekman, Aalto uni-
versitet, Center for Knowledge and
Innovation research
14.45–15.30 Paneldiskussion
Diskussionsledare: informatiker
Gunnar Högnäs, Åbo stadsbiblio-
tek
15.45– Kaffe
17.15–20.00 Utfärd till Stor-Sarvlax
alternativt stadsvandring i Lovisa
20.00– Supé på Degerby Gille

Fredag 9.9 = filmdag

- 9.00–10.00 Från text till film
regissör Peter Lindholm
och Jimmy Karlsson
10.00–11.00 Finlands svenska
biblioteksforening r.f.s höstmöte
11.00–11.20 Satsa på kvalitet
biblioteksinspektör Barbro Wigell-
Ryynänen, Undervisnings- och
kulturministeriet
11.20–12.00 Besök på Lovisa
bibliotek
12.00–13.15 Lunch
13.15–13.45 Reformen av lag-
stiftningen om bildprogram
inspektör Teppo Esko,
Statens filmgranskningsbyrå
13.45–14.00 Beställa och betala
– vad mer kan kunden få ut av för-
medlaren?
Marja-Liisa Himanen,
LM Informationstjänst
14.00–14.30 Filmjournalen
– en tidning i tiden
chefredaktör Andrea Svanbäck,
Filmjournalen
14.30 Avslutningskaffe

▲ **Byggnadsmiljön** vid Lovisa torg är unik. Torget omges inte av marketaffärer, utan av vackra stenhus från 1800-talet. Lovisa stads musikorkester musicerar.

Game on! Roll the cameras!

- spel och film på biblioteken

Finlands svenska biblioteksförnings rf. årskonferens i Lovisa 8-9.9.2011

Anmälningsblankett

Namn: _____ Arbetsplats: _____

Adress: _____

E-post: _____ Telefon: _____

Deltagaravgift

- anmälan före 30.6

☐ Medlem	100 €
☐ Icke-medlem	120 €
☐ Pensionär	70 €
☐ Bibl.studerande (heltid)	40 €

Deltagaravgift

- anmälan 1.7-31.7

☐ Medlem	120 €
☐ Icke-medlem	140 €
☐ Pensionär	80 €
☐ Bibl.studerande (heltid)	40 €

Deltagaravgift: _____ €

Inkvartering på Degerby Hotel (inkl. frukost)

Ankomstdatum: _____ Jag vill dela rum med: _____

OBS! Begränsat antal enkelrum

1 natt

☐ Enkelrum 104 €
☐ Dubbelrum/person 61 €

2 nätter

☐ Enkelrum 208 €
☐ Dubbelrum/person 122 €

Inkvartering: _____ €

Måltider

Lunch och pauskaffe båda dagarna, samt torsdagens middag ingår i deltagaravgifterna!

Specialdiet: _____

- ☐ Deltar i middagen (viktigt för restaurangen att veta)

Utfärd (välj ett alternativ)

☐ Utfärd till Stor-Sarvax 20 € (OBS! De 30 först anmälda ryms med.)
☐ Stadspromenad i Lovisa 10 €

Utfärd: _____ €

Betalning

Räkna samman dina avgifter och betala summan senast 31.7 till föreningens konto:

Kontonummer: 800012-70200513 / IBAN: FI1280001270200513 / BIC DABAFIHH

Referensnummer: 30 05060

Total summa att betala: _____ €

Betalda avgifter återbetalas ej.

Kom ihåg att använda referensnumret och kontrollera slutsumman!

Skicka anmälningsblanketten till:

Konferens 2011 / Airi Forssell
Teologiska biblioteket
Biskopsgatan 16
20500 Åbo

Konferenssekreterarens kontaktuppgifter:

E-post: fsbfkonferens@gmail.com
Tel.nr.: 044-2831060

Avsändare

Finlands svenska biblioteksförening
c/o Anna-Maria Malm
Karis bibliotek
Centralgatan 90-92
10300 Karis

▲ Lovisa huvudbibliotek. Foto: Lovisa stadsbibliotek